

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KFIL/meFiJa-J/22
Názov predmetu	filozofia jazyka
Rozsah	2P
Počet kreditov	5
Vyučujúci	doc. Mgr. Tomáš Čana, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Priebežné hodnotenie je za aktívnu účasť študenta na prednáškach. Na konci semestra študent absolvuje ústnu skúšku, ktorá spočíva v tom, že študent zaujme vlastné stanovisko k hlavnej téme prednáškového kurzu: Sú všetky filozofické otázky otázkami o jazyku?, a toto stanovisko sa – vo forme pripravenej prezentácie – pokúsi zdôvodniť.

Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):

A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

Priebežné hodnotenie je za aktívnu účasť študenta na prednáškach.

Záverečné hodnotenie

Na konci semestra študent absolvuje ústnu skúšku, ktorá spočíva v tom, že študent zaujme vlastné stanovisko k hlavnej téme prednáškového kurzu: Sú všetky filozofické otázky otázkami o jazyku?, a toto stanovisko sa – vo forme pripravenej prezentácie – pokúsi zdôvodniť.

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: Hlavnou témou prednáškového kurzu je otázka: Sú všetky filozofické otázky otázkami o jazyku? Študenti získajú vedomosti o troch odlišných odpovediach na túto otázku na pozadí analýzy diel troch autorov.
2. Zručnosti: Úspešným absolvovaním predmetu si študenti zdokonalia vlastné komunikačné zručnosti, ktoré im umožnia vyjadrovať sa v podobných situáciách primeraným spôsobom.
3. Profesijné kompetencie: Absolventi predmetu si dôsledne osvoja preberanú problematiku, ako aj spôsoby argumentácie. Budú poznať všetky dôležité „izmy“ z oblasti filozofie jazyka a ovládať jej pojmový a terminologický aparát.
4. Prenositel'né kompetencie: Študenti rozvinú kreatívne myslenie, komunikačné schopnosti, schopnosť vytvoriť si na daný problém vlastný názor, resp. predložiť vlastné riešenie.

Stručná osnova predmetu

- úvod, základné informácie o podmienkach absolvovania predmetu a dátumoch
- filozofia jazyka pred jazykovým obratom
- o jazykovom obrate a Fregeho vplyve

- o jazykovom obrate a Russellovom vplyve
- Hampshire o troch významoch termínu „otázka jazyka“
- filozofické otázky ako definitorické otázky, otázky jazyka s veľkým J
- Popper o potrebe kritického dialógu s tzv. lingvistickou filozofiou
- o nedostatočnosti lingvistických prístupov v súvislosti s problémom rastu poznania
- Ryle o tzv. denotačnom prístupe k významom a druhom kole jazykového obratu
- o hľadaní predmetu pre logiku i filozofiu, o filozofii ako „vede o významoch“
- sú všetky filozofické otázky otázkami jazyka (?)
- zhrnutie problematiky, analýza jazyka ako záležitosť módy (?)

Sylabus predmetu

- úvod, základné informácie o podmienkach absolvovania predmetu a dátumoch
- filozofia jazyka pred jazykovým obratom
- o jazykovom obrate a Fregeho vplyve
- o jazykovom obrate a Russellovom vplyve
- Hampshire o troch významoch termínu „otázka jazyka“
- filozofické otázky ako definitorické otázky, otázky jazyka s veľkým J
- Popper o potrebe kritického dialógu s tzv. lingvistickou filozofiou
- o nedostatočnosti lingvistických prístupov v súvislosti s problémom rastu poznania
- Ryle o tzv. denotačnom prístupe k významom a druhom kole jazykového obratu
- o hľadaní predmetu pre logiku i filozofiu, o filozofii ako „vede o významoch“
- sú všetky filozofické otázky otázkami jazyka (?)
- zhrnutie problematiky, analýza jazyka ako záležitosť módy (?)

Odporúčaná literatúra

RYLE, G. 1992. Teória významu. In: Oravcová, M. (ed.): Filozofia prirodzeného jazyka. Bratislava: ARCHA, s. 100-117. ISBN 80-7115-044-4.

POPPER, K. R. 1997. Logika vědeckého zkoumání. Praha: OIKOYMENH, s. XVI-XXV. ISBN 80-86005-45-3.

HAMPSHIRE, S. 1992. Sú všetky filozofické otázky otázkami jazyka?. In: Oravcová, M. (ed.): Filozofia prirodzeného jazyka. Bratislava: ARCHA, s. 88-99. ISBN 80-7115-044-4.

PEREGRIN, J. 2014. Kapitoly z analytické filosofie. Praha: FILOSOFIA, 319 s. ISBN 978-80-7007-420-6.

RUSSELL, B. 2004. Filozofia logického atomizmu. Bratislava: KALLIGRAM, s.11-159. ISBN 80-7149-708-8.

FREGE, G. 2001. Základy aritmetiky. Bratislava: VEDA, s. 3-10. ISBN 1335 – 0668.

ČANA, T. 2020. O pôvode pravidiel. Wittgenstein a jeho kritici. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 138 s. ISBN 978-80-572-0040-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

časová záťaž študenta: 150 hodín, z toho:

Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín

samoštúdium: 126 hodín